

Vapor - xemeneia Molinot Xic

Sant Martí d'Albars

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector est del terme municipal
Emplaçament A 2000 metres per pista forestal de la carretera BV-4342, punt quilomètric 3'300

Coordenades:

Latitud: 42.03553
Longitud: 2.08032
UTM Est (X): 423876
UTM Nord (Y): 4654130

Classificació

Número de fitxa 08225 - 26
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Es conserva parcialment el conducte pel que passaven els fums que sortien per la xemeneia.
Protecció Inexistent
Número inventari Sí, IPIC 24.214.177
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 002A00002
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dl., 25/09/2006 - 02:00

Descripció

El vapor - xemeneia del Molinot Xic està situat uns metres al nord del Molinot Xic, en un marge rocós enlairat prop de la riera Gavarresa.

Es tracta d'una ampliació que va fer el molí a finals del segle XIX per a poder moldre amb la força del vapor. El conjunt original comptava amb la caldera de vapor, que feia funcionar la fornera i la xemeneia, per on s'extreia el fum residual. De tot el conjunt se'n conserva només la xemeneia i part del conducte que condueix fins a on hi havia la fornera, ja que la resta va ser venuda als anys 30.

La xemeneia està construïda amb pedra i maó, és de secció quadrada i amida uns 9 metres. La part inferior o base, amida uns 2'40 metres i està construïda amb pedra, exceptuant a la façana que dona al molí, totalment coberta de maó i amb una obertura central d'arc rebaixat de maó pla. En la part posterior s'allarga per millorar l'estabilitat de la xemeneia, ja que està assentada sobre un desnivell. La següent part, delimitada a l'extrem inferior i superior per senzilles motlures de maó, amida també 2'40 metres i té els murs de maçoneria de pedra amb maó a les cantonades, col·locat alternativament imitant les cantonades de carreus. La part central, que amida uns 4 metres, està construïda totalment amb maó i coronada per un senzill esglaonat de maó que sobresurt de la xemeneia donant pas a l'última part, d'uns 40 centímetres i també de maó.

El conducte per on passava el fum, construït majoritàriament amb maó, comunicava la xemeneia amb la maquinària ubicada al molí, en un recorregut totalment recte i amb força pendent. En alguns trams encara és possible observar aquest conducte, destruït en algunes parts i colgat de terra en altres.

Història

El vapor - xemeneia del Molinot Xic es va construir a finals del segle XIX, per no dependre exclusivament de la força hidràulica que tradicionalment havien utilitzat els molins. Amb la instal·lació de la caldera de vapor, la fornera i la xemeneia, es podia moldre en èpoques de secada, quan els molins tradicionals tenien dificultats per omplir la bassa.

Tant el Molinot Xic, junt amb el vapor - xemeneia, com el Molinot Gran, formaven part d'una empresa que va fer fallida just abans de la Guerra Civil. La maquinària es va vendre per ferralla i els edificis van ser subhastats públicament.

Bibliografia

MESTRE, P., Inventari del Patrimoni Industrial de Catalunya. Sant Martí d'Albars. Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. 1998.

